

***WF w mojej szkole
– kłopot, czy powód do dumy,
czyli jak stymulować jakości szkolnego
wychowania fizycznego***

Zajęcia warsztatowe
Tomasz Frołowicz
Małgorzata Pogorzelska
Joanna Klonowska

Gdańsk, 8.04.2014 r.

t.frolowicz@awf.gda.pl
malpog@awf.gda.pl
joanna.klonowska@wp.pl

Centrum Edukacji Nauczycieli
w Gdańsku
www.cen.gda.pl; e-mail: cen@cen.gda.pl

JEDNOSTKA SAMORZĄDU
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Ocena ucznia z WF jako narzędzie wspierające jakość szkolnego wychowania fizycznego

*np.: absencja na zajęciach,
długoterminowe zwolnienia z WF,
poziom aktywności uczniów.*

Czy ocenianie ucznia z WF
ma związek z jakością pracy szkoły?

Czy wszyscy nauczyciele WF
wiedzą za co mogą stawiać oceny?

A jeśli mylą się,
to kto może ich wesprzeć?

Ocena ucznia z WF jako narzędzie wspierające jakość szkolnego wychowania fizycznego

---

Za co ocena z WF?

1. Reprezentowanie szkoły w zawodach sportowych.
2. Odmowa wykonywania ćwiczeń bez uzasadnionego powodu.
3. Poziom aktywności fizycznej na lekcji WF.
4. Postęp umiejętności ruchowych z koszykówki wykraczających poza program WF.

Ocena ucznia z WF jako narzędzie wspierające jakość szkolnego wychowania fizycznego

---

Za co ocena z WF?

5. Postęp umiejętności przygotowania się do wysiłku fizycznego (prowadzenie rozgrzewki).
6. Poziom umiejętności tanecznych określonych w programie WF.
7. Postęp szybkości mierzony testem biegu na 60 metrów.
8. Postawa wobec nauczyciela, koleżanek i kolegów.

Ocena ucznia z WF jako narzędzie wspierające jakość szkolnego wychowania fizycznego

---

Za co ocena z WF?

9. Respektowanie zasady czystej gry:
podporządkowania się decyzjom sędziego.
10. Poziom siły mięśni nóg mierzony testem
skoku w dal z miejsca.
11. Używanie wulgarnego słownictwa w czasie
lekcji WF.
12. Udział w nieobowiązkowych zajęciach
ruchowych o charakterze rekreacyjnym.

Ocena ucznia z WF jako narzędzie wspierające jakość szkolnego wychowania fizycznego

Co jest najważniejsze w ocenianiu z WF?

(1 – najważniejsze, 5 – najmniej ważne)

	poziom umiejętności wynikających z realizowanego programu WF
	poziom wiadomości wynikających z realizowanego programu WF
	postęp umiejętności wynikających z realizowanego programu WF
1	wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki WF
	postęp wiadomości wynikających z realizowanego programu WF

Ocena ucznia z WF jako narzędzie wspierające jakość szkolnego wychowania fizycznego

---

Za co ocena z WF?

Rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu
oceniań, klasyfikowania i promowania...

*§ 7. Przy ustalaniu oceny z wychowania fizycznego,
techniki, plastyki i muzyki należy w szczególności
brać pod uwagę wysiłek wkładany przez ucznia
w wywiązywanie się z obowiązków wynikających
ze specyfiki tych zajęć.*

Ocena ucznia z WF jako narzędzie wspierające jakość szkolnego wychowania fizycznego

---

Za co ocena z WF?

Fragment Raportu NIK na temat „WF i sport w szkołach publicznych i niepublicznych” (2013) ...nie zdefiniowano pojęcia wysiłku (o którym mowa w § 7...) wkładanego w wywiązywanie się z obowiązków przedmiotowych oraz w jaki sposób wysiłek ten będzie uwzględniany przy ustalaniu ocen klasyfikacyjnych z wychowania fizycznego.

Ocena ucznia z WF jako narzędzie wspierające jakość szkolnego wychowania fizycznego

	Tak	Nie	Przedmiot oceny
1.	A		Reprezentowanie szkoły w zawodach sportowych
2.	A		Odmowa wykonywania ćwiczeń bez uzasadnionego powodu
3.	A		Poziom aktywności fizycznej na lekcji WF
4.		O	Postęp umiejętności ruchowych z koszykówki wykraczających poza program WF
5.	O		Postęp umiejętności przygotowania się do wysiłku fizycznego (prowadzenie rozgrzewki)
6.	O		Poziom umiejętności tanecznych określonych w programie WF
7.		S	Postęp szybkości mierzony testem biegu na 60 metrów
8.		Z	Postawa wobec nauczyciela, koleżanek i kolegów
9.	O		Respektowanie zasady czystej gry: podporządkowania się decyzjom sędziego
10.		S	Poziom siły mięśni nóg mierzony testem skoku w dal z miejsca
11.		Z	Używanie wulgarnego słownictwa w czasie lekcji WF
12.	A		Udział w nieobowiązkowych zajęciach ruchowych o charakterze rekreacyjnym

Ocena ucznia z WF jako narzędzie wspierające jakość szkolnego wychowania fizycznego

---

Za co ocena z WF?

*Fragment Raportu NIK na temat „WF i sport w szkołach publicznych i niepublicznych” (2013)
...nie określono sposobów rozpoznawania postępów uczniów z wychowania fizycznego, co wynika z istoty oceniania wewnątrzszkolnego zdefiniowanej w § 2 ust. 2 rozporządzenia w sprawie oceniania. Nie określono m.in.: jakimi narzędziami powyższe postępy będą mierzone, z jaką częstotliwością w cyklu kształcenia.*

Ocena ucznia z WF jako narzędzie wspierające jakość szkolnego wychowania fizycznego

---

Za co ocena z WF?

Fragment Raportu NIK na temat „WF i sport w szkołach publicznych i niepublicznych” (2013)
... nie sformułowano zasad i sposobów indywidualizowania pracy z uczniem na zajęciach wychowania fizycznego, odpowiednio do potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia, o której mowa w § 6 ust 1 rozporządzenia w sprawie oceniania.

Ocena ucznia z WF jako narzędzie wspierające jakość szkolnego wychowania fizycznego

LP.	Jaką ocenę klasyfikacyjną nauczyciele WF powinni postawić uczniowi?	ocena
1.	Uzdolniony, reprezentujący szkołę w zawodach, zawsze aktywny na zajęciach WF.	6
2.	Przeciętnie uzdolniony obecny na każdych zajęciach i zawsze ćwiczący na miarę swoich możliwości.	6
3.	Uzdolniony, reprezentujący szkołę w zawodach, unikający lekcji WF.	
4.	Mało uzdolniony, otyły, obecny na każdych zajęciach i zawsze ćwiczący na miarę swoich możliwości.	6
5.	Trenujący sport poza szkołą, unikający lekcji WF.	
6.	Mało uzdolniony, otyły, unikający lekcji WF.	

Obserwacja zajęć WF ukierunkowana na aktywność uczniów

**W jaki sposób można ocenić
aktywności uczniów w ramach WF?**

**Czy kiedykolwiek w ramach nadzoru pedagogicznego
obserwowali Państwo zajęcia WF?**

**Jakie narzędzia do obserwacji i analizy
przebiegu i efektów zajęć WF
są wykorzystywane w Państwa szkole?**

Obserwacja zajęć WF

ukierunkowana na aktywność uczniów

Oregon State University

MS-PETE Supervision Coding Form

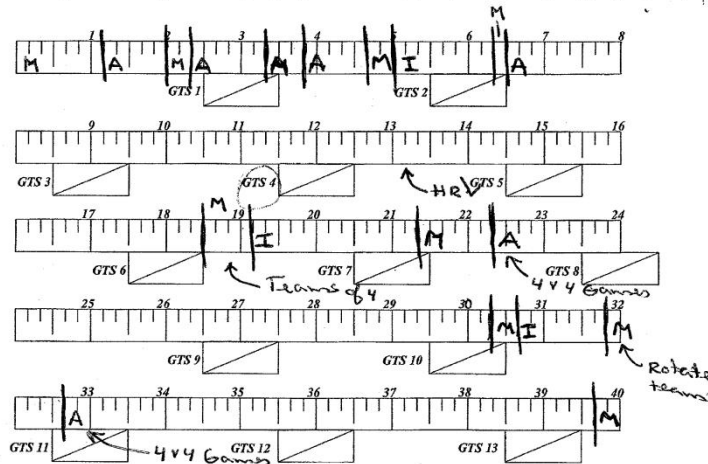
Observer: Stawars Date: 4-12-07 Activities: WU / Sc. Hunt / U Frisbee 4 v 4
 Teacher: J. Lopez School: Mesquite J.H. Grade: 8 # in class: 43
 Time started: 9:30 Time Ended: 10:15

TIME ANALYSIS

Activity: Time spent on having students engage in technique practice, scrimmage, game play, fitness or other motor activities related to lesson obj.

Management: Time spent on organizational activities as well as class business unrelated to the lesson.

Instruction: Time spent on transmitting information regarding subject matter content (i.e., rules, technique; tactics; strategy; etiquette, history etc.)

TIME IN Total Obs. me: 40:00 (M) 14.2% (I) 11.7% (A) 74.2%
 390 SACS 280 SACS 1780 SACS

TEACHER INTERACTIONS

	Technique focus	rpm	Tactics focus	rpm	Behavior focus	rpm
Prompts	HHH (3)/29.7	1.7	(X17)/29.7	5.7	HHH HHH HHH HHH	4.5
Questions			HHH HHH HHH H	5.7	(10)/40	
Gen. ++ Fb	HH (3)/29.7	+10	HHH HHH HHH HHH	6.7		
Sp. ++ Fb			HHH HHH HHH HHH	8.0	HHH HHH HHH (12)/40	-3.0
Sp. Cor. Fb						
1 st Names	HHH HHH HHH HHH HHH HHH HHH HHH		HHH HHH HHH HHH	11.1	(93)/40	rpm: 1.05

ATTENTION SIGNAL

Signal	Latency (secs)	T. Response (+ - 0)
1	3	+
2	6	+
3	10	0
4	12	-

OPPORTUNITY TO PRACTICE (technique trials)

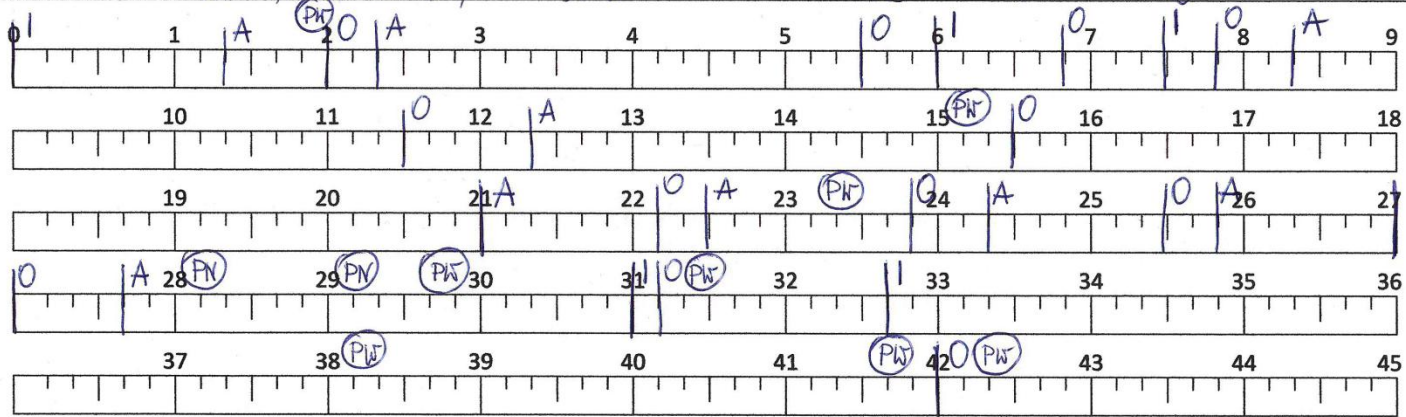
Student	+++	++	+	-
Lo-Skill	HHH	HHH	HHH	HHH
Med skill	HHH HHH HHH	HHH HHH	HHH	HHH
Hi-skill	HHH HHH	HHH	HHH	HHH
Sp. Needs	HHH	HHH	HHH	HHH

Obserwacja zajęć WF

ukierunkowana na aktywność uczniów

Arkusz obserwacji zajęć WF: analiza aktywności uczniów i interakcji nauczyciela

Nauczyciel: <i>Anna Górska</i>	Szkoła: <i>I ZSSiO GD</i>	Data: <i>10.12.2013</i>	Miejsce: <i>Sala sportowa</i>	Obserwator: <i>Joanna Klonowska</i>
Klasa i płeć: <i>Ki VI SP dziewczęta</i>	Liczba ćwiczących: <i>12</i>	Liczba niećwiczących: <i>0</i>	Liczba nieobecnych: <i>3</i>	
Temat zajęć: <i>Zasady „prostego trzymania nog”.</i>			Obserwacja <i>video</i> / na żywo	
Cele zajęć: <i>Uczeń 1) potrafi ocenić własną postawę ciała i samodzielnie dobrać chw. wzmacniające prawidłową postawę; 2) kształtować siłę m.m. posturalnych.</i>				

A	Aktywność fizyczna	<i>Więcej niż połowa uczniów jest aktywna fizycznie w ramach rozgrzewki, usprawniania, rozwijania umiejętności, gier i zabaw ruchowych.</i>
I	Informacje	<i>Czas przeznaczony na wymianę informacji w związku z celami zajęć, w której uczestniczy więcej niż połowa uczniów.</i>
O	Organizacja	<i>Czas przeznaczony na czynności organizacyjne niezbędne dla przebiegu zajęć, w których uczestniczy więcej niż połowa uczniów.</i>
M	Czas martwy	<i>Czas, w którym co najmniej połowa uczniów nie jest zaangażowana w wyżej wymienione czynności (AF, I, O) i oczekuje na podjęcie aktywności.</i>
P	Wzmocnienie pozytywne	<i>Sygnal nauczyciela, który uczniowie odbierają pozytywnie, stosowany przez nauczyciela w celu utrwalania zachowań, np. pochwała, miły gest. Jeśli dotyczy większości uczniów – PW, mniej niż połowy – PM, nielicznych – PN.</i>
N	Wzmocnienie negatywne	<i>Sygnal nauczyciela, który uczniowie odbierają negatywnie, stosowany przez nauczyciela w celu wygaszania zachowań, np. nagany, gest dezaprobaty. Jeśli dotyczy większości uczniów – NW, mniej niż połowy – NM, nielicznych – NN.</i>

45 minut = 2700 sekund

Podsumowanie	A	I	O	M
W sekundach	980	740	700	0
Odsetek czasu zajęć	36%	27%	26%	0

Liczba interakcji	Większość (W)	Mniej niż połowa (M)	Nieliczni (N)
Wzmocnienia pozytywne (P)	8	—	2
Wzmocnienia negatywne (N)	—	—	—

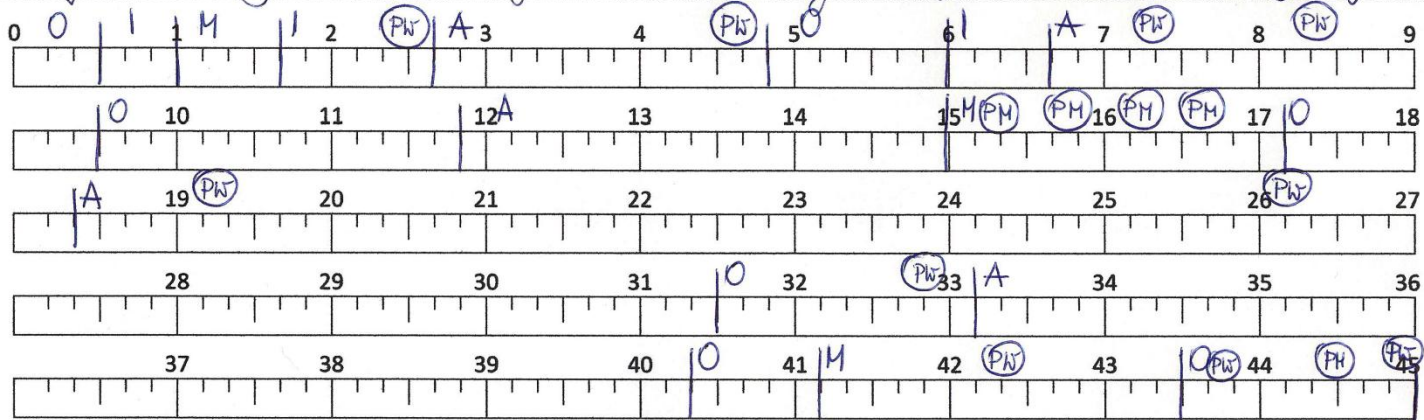
Opracowali: Tomasz Frołowicz, Małgorzata Pogorzelska, Joanna Klonowska

Obserwacja zajęć WF

ukierunkowana na aktywność uczniów

Arkusz obserwacji zajęć WF: analiza aktywności uczniów i interakcji nauczyciela

Nauczyciel: <i>Małgorzata Pietrak</i>	Szkoła: <i>GIM STUPSK</i>	Data: <i>9.12.2013</i>	Miejsce: <i>hala sportowa</i>	Obserwator: <i>Małgorzata Pogorzelska</i>
Klasa i płeć: <i>III gimnazjum, dziewczęta</i>	Liczba ćwiczących: <i>15</i>	Liczba niećwiczących: <i>1</i>	Liczba nieobecnych: <i>0</i>	
Temat zajęć: <i>układ choreograficzny; wpływ myślniku na organizm.</i>			Obserwacja video / na żywo	
Cele zajęć: <i>uczeń 1) umie wykonać układ choreo. oraz opisać w zespole własny; 2) wie, jakie zmiany zachodzą w organizmie w czasie myślniku; 3) kształtowanie koordynacji!</i>				

A	Aktywność fizyczna	<i>Więcej niż połowa uczniów jest aktywna fizycznie w ramach rozgrzewki, usprawniania, rozwijania umiejętności, gier i zabaw ruchowych.</i>
I	Informacja	<i>Czas przeznaczony na wymianę informacji w związku z celami zajęć, w której uczestniczy więcej niż połowa uczniów.</i>
O	Organizacja	<i>Czas przeznaczony na czynności organizacyjne niezbędne dla przebiegu zajęć, w których uczestniczy więcej niż połowa uczniów.</i>
M	Czas martwy	<i>Czas, w którym co najmniej połowa uczniów nie jest zaangażowana w wyżej wymienione czynności (AF, I, O) i oczekuje na podjęcie aktywności.</i>
P	Wzmocnienie pozytywne	<i>Sygnal nauczyciela, który uczniowie odbierają pozytywnie, stosowany przez nauczyciela w celu utrwalania zachowań, np. pochwała, miły gest. Jeśli dotyczy większości uczniów – PW, mniej niż połowy – PM, nielicznych – PN.</i>
N	Wzmocnienie negatywne	<i>Sygnal nauczyciela, który uczniowie odbierają negatywnie, stosowany przez nauczyciela w celu wygaszania zachowań, np. nagany, gest dezaprobaty. Jeśli dotyczy większości uczniów – NW, mniej niż połowy – NM, nielicznych – NN.</i>

45 minut = 2700 sekund

Podsumowanie	A	I	O	M
W sekundach	<i>1660</i>	<i>130</i>	<i>550</i>	<i>300</i>
Odsetek czasu zajęć	<i>61%</i>	<i>5%</i>	<i>20%</i>	<i>11%</i>

Liczba interakcji	Większość (W)	Mniej niż połowa (M)	Nieliczni (N)
Wzmocnienia pozytywne (P)	<i>10</i>	<i>6</i>	<i>—</i>
Wzmocnienia negatywne (N)	<i>—</i>	<i>—</i>	<i>—</i>

Opracowali: Tomasz Frołowicz, Małgorzata Pogorzelska, Joanna Klonowska

Obserwacja zajęć WF

ukierunkowana na osiągnięcia edukacyjne uczniów

**Czy potrafią Państwo ocenić
osiągnięcia edukacyjne uczniów w swojej szkole,
np. z matematyki i j. angielskiego?**

**Czy potrafią Państwo ocenić
osiągnięcia edukacyjne uczniów z WF,
np. stopień realizacji Podstawy programowej?**

Obserwacja zajęć WF ukierunkowana na osiągnięcia edukacyjne uczniów

---

Fragment Raportu NIK na temat „WF i sport w szkołach publicznych i niepublicznych” (2013)

...W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

*W cyklu kształcenia 2009/2010-2011/2012 w żadnym oddziale Gimnazjum nie zrealizowano w pełni podstawy programowej wychowania fizycznego... **W dziennikach lekcyjnych nie odnotowano** tematów zajęć wychowania fizycznego związanych z realizacją 3 z 33 wymagań szczegółowych podstawy programowej wychowania fizycznego z 2008 r. w tym 2 z 9 zawartych w bloku Edukacja Zdrowotna.*

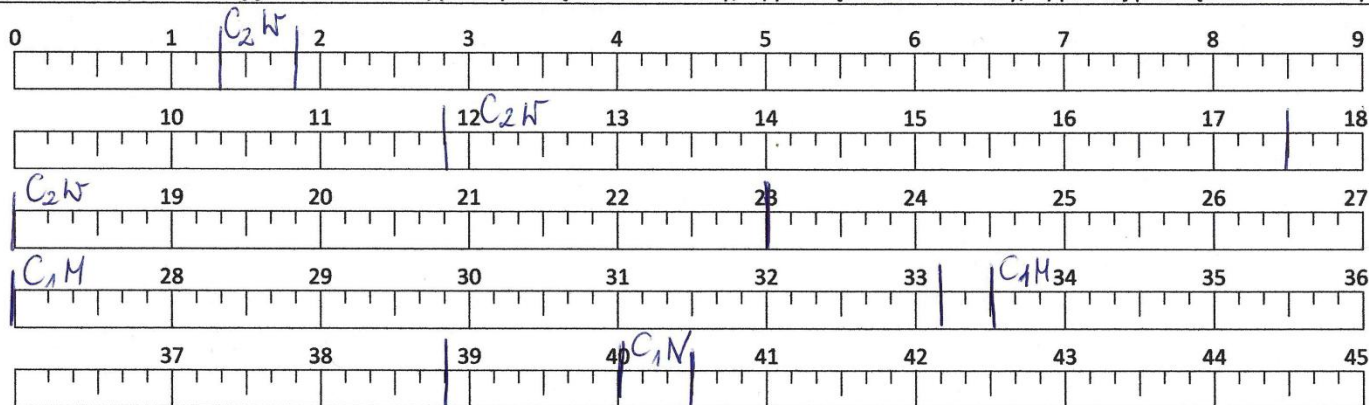
Obserwacja zajęć WF

ukierunkowana na osiągnięcia edukacyjne uczniów

Arkusz obserwacji zajęć WF: analiza osiągnięć edukacyjnych uczniów

Metrykę wypełnia nauczyciel przed rozpoczęciem obserwacji.

Nauczyciel: <i>Weronika Fiszka</i>	Szkoła: <i>Gim. Nr Bytów</i>	Data: <i>17.01.13r.</i>	Miejsce: <i>sala sportowa</i>	Obserwator: <i>Małgorzata Pogorzelska</i>
Klasa i płeć: <i>III klasa gimnazjum, dziewczęta</i>	Liczba ćwiczących: <i>15</i>	Liczba niećwiczących: <i>0</i>	Liczba nieobecnych: <i>1</i>	
Temat zajęć: <i>Double Dutch i aerobik</i>				Obserwacja <u>video</u> / na żywo
Cele zajęć: uczeń			Podstawa programowa – wymagania:	
C1) <i>umie skakać na Double Dutch</i>			I. 2. 6	
C2) <i>nie jak zbudować blok aerobikowy i samodzielnie układa kroki do czwórki ósemki.</i>			III. 2. 5; III. 6. 1	
C3)				
Orientacyjna liczba godzin zajęć dotychczas przeznaczona na analogiczne treści:				
a) w roku szkolnym: C1: <i>3 godz.</i> ; C2: <i>5 godz.</i> ; C3: .....; b) w ramach etapu edukacji: C1: <i>3 godz.</i> ; C2: <i>15 godz.</i> ; C3:				
Sprawność fizyczna i umiejętności uczniów: a) ponadprzeciętne: <i>14</i> ... % klasy; b) przeciętne: <i>26</i> ... % klasy; c) poniżej przeciętne: <i>0</i> ... % klasy				

45 minut = 2700 sekund

Czas przeznaczony na uczenie się	C1			C2			C3		
	C1W	C1M	C1N	C2W	C2M	C2N	C3W	C3M	C3N
W sekundach	0	690	30	640	0	0	0	0	0
Odsetek czasu zajęć	0	26%	1%	24%	0	0	0	0	0

Poziom osiągnięć uczniów	Liczba uczniów		
	C1	C2	C3
Wysoki	1	—	—
Przeciętny	14	15	—
Niski	—	—	—

W – większość uczniów, **M** – mniej niż połowa uczniów, **N** – nieliczni uczniowie

Opracowali: Tomasz Frolowicz, Małgorzata Pogorzelska, Joanna Klonowska

**Dziękujemy
za uwagę.**

***WF w mojej szkole
– kłopot, czy powód do dumy,
czyli jak stymulować jakości szkolnego
wychowania fizycznego***

Zajęcia warsztatowe
Tomasz Frołowicz
Małgorzata Pogorzelska
Joanna Klonowska

Gdańsk, 8.04.2014 r.

t.frolowicz@awf.gda.pl
malpog@awf.gda.pl
joanna.klonowska@wp.pl

Centrum Edukacji Nauczycieli
w Gdańsku
www.cen.gda.pl; e-mail: cen@cen.gda.pl

JEDNOSTKA SAMORZĄDU
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO